Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

►**B**

DIREKTIVA 2001/81/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. listopada 2001.

o nacionalnim gornjim granicama emisije za određene onečišćujuće tvari

(SL L 309, 27.11.2001., str. 22.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►**M1**	Direktiva Vijeća 2006/105/EZ od 20. studenoga 2006.	L 363	368	20.12.2006.
►**M2**	Uredba (EZ) br. 219/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009.	L 87	109	31.3.2009.
►**M3**	Direktiva Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013.	L 158	193	10.6.2013.
►**M4**	Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016.	L 344	1	17.12.2016.

Koju je izmijenila:

►**A1**	Akt o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike i prilagodbama ugovora na kojima se temelji Europska unija	L 236	33	23.9.2003.

▼B

DIREKTIVA 2001/81/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. listopada 2001.

o nacionalnim gornjim granicama emisije za određene onečišćujuće tvari

Članak 1.

Cilj

Cilj je ove Direktive ograničiti emisije zakiseljavajućih i eutrofičnih onečišćujućih tvari i prekursora ozona kako bi se u Zajednici poboljšala zaštita okoliša i ljudskog zdravlja od rizika nepovoljnih učinaka zakiseljavanja, eutrofikacije tla i prizemnog ozona i usmjeriti se prema ispunjenju dugoročnih ciljeva neprekoračenja kritičnih razina i opterećenja i učinkovite zaštite svih ljudi od priznatih zdravstvenih rizika uzrokovanih onečišćenjem zraka uspostavljanjem nacionalnih gornjih granica emisije, uzimajući godine 2010. i 2020. kao polazište, te uzastopnim preispitivanjima kako je utvrđeno u člancima 4. i 10.

Članak 2.

Područje djelovanja

Ova Direktiva obuhvaća emisije na teritoriju država članica i njihovih isključivih gospodarskih pojaseva, iz svih izvora onečišćenja iz članka 4., koji nastaju kao rezultat ljudskog djelovanja.

Ona ne obuhvaća:

(a) emisije iz međunarodnog pomorskog prometa;

(b) emisije iz zrakoplova osim u ciklusu slijetanja i polijetanja;

(c) za Španjolsku, emisije s Kanarskih otoka;

(d) za Francusku, emisije u prekomorskim departmanima;

(e) za Portugal, emisije na Madeiri i Azorima.

Članak 3.

Definicije

U smislu ove Direktive:

(a) „AOT 40” znači zbroj razlike između satnih koncentracija prizemnog ozona većih od 80 $\mu g/m^3$ (= 40 ppb) i 80 $\mu g/m^3$ u dnevnim satima koji se nakupljaju od svibnja do srpnja svake godine;

(b) „AOT 60” znači zbroj razlike između satnih koncentracija prizemnog ozona koji je veći od 120 $\mu g/m^3$ (= 60 ppb) i 120 $\mu g/m^3$ koji se nakupljaju tijekom godine;

(c) „kritično opterećenje” znači kvantitativna procjena izloženosti jednoj ili više onečišćujućoj tvari ispod koje se, prema sadašnjim saznanjima, ne javljaju značajni nepovoljni učinci na određene osjetljive elemente okoliša;

▼B

(d) „kritična razina” znači koncentracija onečišćujućih tvari u zraku iznad koje prema sadašnjim saznanjima, može imati direktne nepovoljne učinke na receptore, kao što su ljudska bića, biljke, ekosistemi ili materijali;

(e) „emisija” znači ispuštanje tvari iz točkastog ili difuznog izvora u zrak;

(f) „prostorna mreža” znači kvadrat 150 km × 150 km, koji je rezolucija koja se koristi pri kartiranju kritičnog opterećenja na Europskoj razini, te također pri praćenju emisija i depozicije/odlaganja onečišćujućih tvari iz zraka sukladno Programu suradnje za praćenje i procjenu prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku na velike udaljenosti u Europi (EMEP);

(g) „ciklus polijetanja i slijetanja” znači ciklus koji predstavlja sljedeće vrijeme u svakom operativnom sustavu: pristup 4,0 minute, vožnja po zemlji/stajanje na zemlji 26,0 minuta, uzlijetanje 0,7 minuta, uzdizanje 2,2 minute;

(h) „nacionalna gornja granica emisije” znači najviša dopuštena količina tvari koju može emitirati država članica u jednoj kalendarskoj godini, izražena u kilotonama;

(i) „dušikovi oksidi” i „NO_x” znači dušikov oksid i dušikov dioksid, izraženi kao dušikov dioksid;

(j) „prizemni ozon” znači ozon u najnižim dijelovima troposfere;

(k) „hlapivi organski spojevi” i „HOS-evi” znači svi organski spojevi koji proizlaze iz ljudskih aktivnosti, osim metana, a koji mogu proizvoditi fotokemijske oksidante reagirajući s dušikovim oksidom uz djelovanje sunčeve svjetlosti.

Članak 4.

Nacionalne gornje granice emisije

1. Najkasnije do 2010. države članice moraju ograničiti svoje godišnje emisije onečišćujućih tvari sumporova dioksida (SO_2), dušikovih oksida (NO_x), hlapivih organskih spojeva (HOS-eva) i amonijaka (NH_3) na količine koje ne prelaze gornje granice emisija utvrđene u Prilogu I., uzimajući u obzir sve promjene koje su uvedene mjerama Zajednice usvojenima prema izvješćima iz članka 9.

2. Države članice moraju osigurati da ne dođe do prekoračenja gornje granice emisije utvrđene u Prilogu I. u godinama nakon 2010.

Članak 5.

Privremeni okolišni ciljevi

Nacionalne gornje granice emisije iz Priloga I. moraju za Zajednicu u cjelini okvirno odgovarati sljedećim privremenim okolišnim ciljevima do 2010. godine:

(a) *Zakiseljavanje*

Područja u kojima se prekoračuju kritična opterećenja moraju smanjiti za barem 50 % (u svakom kvadratu prostorne mreže) u odnosu na 1990.

▼B

(b) *Izloženost prizemnom ozonu, vezano uz zdravlje*

Opterećenje prizemnog ozona iznad kritične razine za ljudsko zdravlje (AOT60 = 0) potrebno je smanjiti za dvije trećine u svakom kvadratu prostorne mreže u odnosu na 1990. Povrh toga, opterećenje prizemnog ozona ne smije prekoračiti apsolutnu granicu od 2,9 ppm.h u bilo kojem kvadratu prostorne mreže.

(c) *Izloženost prizemnom ozonu, vezano uz vegetaciju*

Opterećenje prizemnog ozona iznad kritične razine za usjeve i poluprirodni biljni svijet (AOT40 = 3 ppm.h), potrebno je smanjiti za jednu trećinu u svakom kvadratu prostorne mreže u odnosu na 1990.

Članak 6.

Nacionalni programi

1. Države članice najkasnije do 1. listopada 2002. sastavljaju programe za postupno smanjenje emisija onečišćujućih tvari iz članka 4, s ciljem postizanja barem nacionalnih gornjih granica emisije utvrđenih u Prilogu I. najkasnije do 2010.

2. Nacionalni programi uključuju podatke o usvojenim i predviđenim politikama i mjerama i kvantificiranim procjenama učinaka ovih politika i mjera na emisiju onečišćujućih tvari u 2010. Očekivane značajne promjene u zemljopisnoj raspodjeli nacionalnih emisija moraju se označiti.

3. Države članice prema potrebi ažuriraju i revidiraju programe do 1. listopada 2006.

4. Države članice javnosti i nadležnim organizacijama, kao što su organizacije za okoliš, dostavljaju programe sastavljene u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. Podaci dostupni javnosti i organizacijama sukladno odredbama ovog stavka moraju biti jasni, razumljivi i lako dostupni.

▼M4

———————

▼B

Članak 9.

Izvješće Komisije

1. U 2004. i 2008. Komisija izvještava Europski parlament i Vijeće o napretku primjene nacionalnih gornjih granica emisije utvrđenih u Prilogu I. i o mjeri u kojoj se privremeni okolišni ciljevi utvrđeni člankom 5. mogu ostvariti do 2010. te o mjeri u kojoj se dugoročni ciljevi utvrđeni člankom 1. mogu ostvariti do 2020. Izvješća uključuju gospodarsku procjenu, uključujući financijsku učinkovitost, dobiti, procjenu najmanjih mogućih troškova i koristi te socijalno-ekonomski učinak primjene nacionalnih gornjih granica emisije na pojedinačne države članice i sektore. Izvješća također uključuju pregled ograničenja područja djelovanja ove Direktive kako je određeno člankom 2. i

▼B

procjenu u kojoj bi mjeri daljnja smanjenja emisije mogla biti potrebna kako bi se ispunili privremeni okolišni ciljevi utvrđeni člankom 5. Ona uzimaju u obzir izvješća koja su izradile države članice sukladno članku 8. stavcima 1. i 2, kao i, između ostalog:

(a) svako novo usvojeno zakonodavstvo Zajednice koje utvrđuje ograničenja emisija i standarde za proizvode za relevantne izvore emisije;

(b) razvoj najboljih raspoloživih tehnika u okviru razmjene podataka u skladu s člankom 16. Direktive 96/61/EZ;

(c) ciljeve smanjenja emisije za 2008. za emisiju sumporova dioksida i dušikovih oksida iz postojećih velikih uređaja za loženje o kojima države članice izvješćuju u skladu s Direktivom 2001/80/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje ([1]);

(d) smanjenja emisija i obveze smanjenja trećih zemalja, s posebnim naglaskom na mjere koje je potrebno poduzeti u državama kandidatkinjama za pristupanje i mogućnosti za daljnja smanjenja emisija u regijama u blizini Zajednice;

(e) svako novo zakonodavstvo Zajednice i svaku međunarodnu odredbu koja se odnosi na emisije iz brodova i zrakoplova;

(f) razvoj prometa i svaku daljnju aktivnost u kontroli emisija u prometu;

(g) razvoj u području poljoprivrede, nove projekcije vezane uz stoku i poboljšanja u metodama smanjenja emisija u poljoprivrednom sektoru;

(h) sve veće promjene na tržištu opskrbe energijom u pojedinoj državi članici i nove prognoze koje se odražavaju na aktivnosti koje su države članice poduzele za ispunjenje svojih međunarodnih obveza u vezi s klimatskim promjenama;

(i) procjenu trenutačnih i projektiranih prekoračenja kritičnih opterećenja i vrijednosti iz smjernica WHO-a za prizemni ozon;

(j) mogućnost identifikacije predloženih privremenih ciljeva za smanjenje eutrofikacije tla;

(k) nove tehničke i znanstvene podatke koji uključuju procjenu nesigurnosti u:

i. nacionalnim inventarima emisija;

ii. referentnim ulaznim podacima;

iii. znanju o prekograničnom prijenosu i taloženju onečišćujućih tvari;

iv. kritičnim opterećenjima i razinama;

v. korištenom modelu;

i procjenu posljedične nesigurnosti u nacionalnim gornjim granicama emisije koje se zahtijevaju radi ostvarenja privremenih okolišnih ciljeva navedenih u članku 5;

(l) postojanje potrebe za izbjegavanjem prevelikih troškova za bilo koju državu članicu;

([1]) Vidjeti str. 1. ovog izdanja Službenog lista.

▼B

(m) usporedbu modela proračuna uzimajući u obzir zakiseljavanje, eutrofikacije i prizemni ozon s ciljem poboljšavanja modela;

(n) moguću uporabu relevantnih gospodarskih instrumenata gdje je to primjereno.

2. U 2012. Komisija izvještava Europski parlament i Vijeće o poštovanju gornjih granica u Prilogu I. i o napretku u odnosu na privremene okolišne ciljeve iz članka 5. te o dugoročnim ciljevima postavljenima u članku 1. Njezino izvješće uzima u obzir izvješća koja su izradile države članice sukladno članku 8. stavcima 1. i 2., kao i pitanja koja su navedena u točkama od (a) do (n) stavka 1.

Članak 10.

Preispitivanje

1. Izvješća iz članka 9. uzimaju u obzir čimbenike navedene u članku 9. stavku 1. S obzirom na ove čimbenike, na napredak u ostvarenju gornjih granica emisije do 2010., na znanstveni i tehnički napredak, na situaciju vezanu uz napredak u ostvarivanju privremenih ciljeva ove Direktive i dugoročnih ciljeva za neprekoračenje kritičnih opterećenja i razina i smjernice WHO-a za kvalitetu zraka za ozon, Komisija obavlja preispitivanje ove Direktive u pripremi za svako sljedeće izvješće.

2. Kako bi se preispitivanje dovršilo u 2004., potrebno je izvršiti preispitivanje indikativnih gornjih granica emisije za Zajednicu u cjelini, kao što je utvrđeno u Prilogu II. Procjena ovih indikativnih gornjih granica predstavlja čimbenik za razmatranje u analizi daljnjih aktivnosti koje su financijski učinkovite, koje je moguće poduzeti kako bi se smanjila emisija svih relevantnih onečišćujućih tvari, s ciljem postizanja privremenih okolišnih ciljeva utvrđenih u članku 5. do 2010. za cijelu Zajednicu.

3. Sva preispitivanja uključuju daljnje ispitivanje procijenjenih troškova i koristi nacionalnih gornjih granica emisije, izračunanih najnovijim modelima i koristeći najbolje dostupne podatke za postizanje najmanje moguće nesigurnosti, također uzimajući u obzir napredak u proširenju Europske unije i prednosti alternativnih metodologija, u svjetlu čimbenika navedenih u članku 9.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 18. Direktive 96/61/EZ, s ciljem sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja i uzimajući u obzir ravnotežu između koristi i troškova djelovanja, Komisija dodatno preispituje potrebu razvijanja usklađenih mjera Zajednice za najrelevantnije gospodarske sektore i proizvode koji doprinose zakiseljavanju, eutrofikaciji i stvaranju prizemnog ozona.

5. Izvješća iz članka 9. će, ako je to potrebno, pratiti prijedlozi za:

(a) izmjene nacionalnih gornjih granica iz Priloga I. radi ostvarivanja privremenih okolišnih ciljeva iz članka 5. i/ili promjene tih privremenih okolišnih ciljeva;

▼B

(b) moguće daljnje smanjenje emisije, radi ostvarivanja dugoročnih ciljeva ove Direktive do 2020., ako je to moguće.

(c) mjere potrebne za osiguranje poštovanja gornjih granica.

Članak 11.

Suradnja s trećim zemljama

Kako bi se ispunili ciljevi iz članka 1, Komisija i države članice se prema potrebi, ne dovodeći u pitanje članak 300. Ugovora, bave bilateralnom i multilateralnom suradnjom s trećim zemljama i relevantnim međunarodnim organizacijama, kao što su Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE), Međunarodna pomorska organizacija (IMO) i Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo (ICAO), uključujući razmjenu podataka koji se tiču tehničkih i znanstvenih istraživanja i razvoja i s ciljem poboljšanja osnova za olakšavanje smanjenja emisije.

Članak 12.

Izvješća o emisijama iz brodova i zrakoplova

1. Do kraja 2002. Komisija izvještava Europski parlament i Vijeće o tome u kojoj mjeri emisije iz međunarodnog prometa doprinose zakiseljavanju, eutrofikaciji i stvaranju prizemnog ozona unutar Zajednice.

2. Do kraja 2004. Komisija izvještava Europski parlament i Vijeće o tome u kojoj mjeri emisije iz zrakoplova izvan ciklusa slijetanja i uzlijetanja doprinose zakiseljavanju, eutrofikaciji i stvaranju prizemnog ozona unutar Zajednice.

3. Svako izvješće definira program aktivnosti koje se mogu poduzeti na međunarodnoj razini i razini Zajednice kako bi se primjereno smanjile emisije iz predmetnog sektora, kao temelj za daljnje razmatranje Europskog parlamenta i Vijeća.

Članak 13.

Odbor

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan na temelju članka 12. Direktive 96/62/EZ, dalje u tekstu „Odbor”.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 4. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njenog članka 8.

Razdoblje iz članka 4. stavka 3. Odluke 1999/468/EZ određuje se na tri mjeseca.

▼M2

3. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5.a stavci 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.

▼B

Članak 14.

Sankcije

Države članice utvrđuju sankcije koje se primjenjuju na povrede nacionalnih odredbi usvojenih na temelju ove Direktive. Sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

Članak 15.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 27. studenoga 2002. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 16.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 17.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼M3

PRILOG I.

NACIONALNE EMISIJSKE KVOTE ZA SO_2, NO_x, HOS I NH_3, KOJE TREBA POSTIĆI DO 2010. ([1])

Država:	SO_2 Kilotone	NO_x: Kilotone	HOS Kilotone	NH_3 Kilotone
Belgija	99	176	139	74
Bugarska ([2])	836	247	175	108
Republika Češka	265	286	220	80
Danska	55	127	85	69
Njemačka	520	1 051	995	550
Estonija	100	60	49	29
Irska	42	65	55	116
Grčka	523	344	261	73
Španjolska	746	847	662	353
Francuska	375	810	1 050	780
Hrvatska ([3])	70	87	90	30
Italija	475	990	1 159	419
Cipar	39	23	14	9
Latvija	101	61	136	44
Litva	145	110	92	84
Luksemburg	4	11	9	7
Mađarska	500	198	137	90
Malta	9	8	12	3
Nizozemska	50	260	185	128
Austrija	39	103	159	66
Poljska	1 397	879	800	468
Portugal	160	250	180	90
Rumunjska ([2])	918	437	523	210
Slovenija	27	45	40	20
Slovačka	110	130	140	39
Finska	110	170	130	31
Švedska	67	148	241	57
Ujedinjena Kraljevina	585	1 167	1 200	297

▼**M3**

Država:	SO_2 Kilotone	NO_x: Kilotone	HOS Kilotone	NH_3 Kilotone
EU 28	8 367	9 090	8 938	4 324

([1]) Ove nacionalne emisijske kvote utvrđene su kako bi se u što većoj mjeri ispunili privremeni ciljevi u pogledu okoliša određeni u članku 5. Očekuje se da će ispunjavanje tih ciljeva rezultirati smanjivanjem eutrofikacije tla do mjere da će se područje Unije s količinama taloženja hranjivog dušika koje prelaze kritična opterećenja smanjiti za oko 30 % u odnosu na stanje iz 1990.

([2]) Ove nacionalne emisijske kvote su privremene i njima se ne dovodi u pitanje preispitivanje u skladu s člankom 10. ove Direktive koje treba završiti 2008.

([3]) Nacionalne emisijske kvote Hrvatska treba postići do dana svog pristupanja Uniji.

▼B

PRILOG II.

Gornje granice emisija za SO_2, NO_x, i HOS (tisuće tona)

▼M3

	SO2 Kilotone	NOx: Kilotone	HOS Kilotone
EU 28 ([1])	7 902	8 267	7 675

([1]) Ove nacionalne emisijske kvote su privremene i njima se ne dovodi u pitanje preispitivanje u skladu s člankom 10. ove Direktive koje treba završiti 2008.

▼B

Ove gornje granice emisija su oblikovane s ciljem ostvarivanja privremenih okolišnih ciljeva utvrđenih u članku 5. do 2010. za cijelu Zajednicu.

▼M4